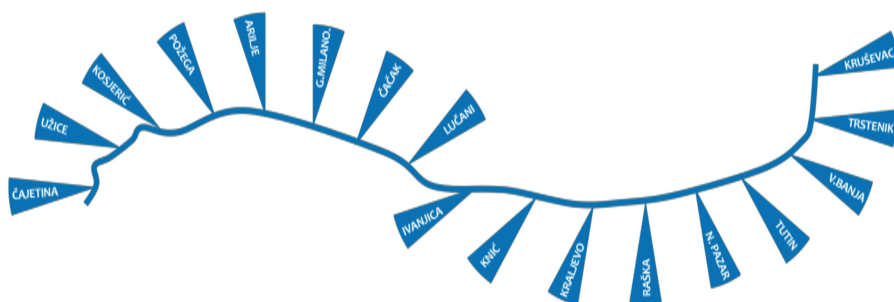

Људи су кључни актери сваког система!

Скуп одржан 10 фебруара 2017 године у Краљеву на коме су представници 25 локалних самоуправа из сливова Западне Мораве и Колубаре потписали Протокол о сарадњи чији исход треба да буде обједињавање напора и капацитета на заједничкој превенцији ванредних ситуација, заједничком одговору на њих и заједничком раду на брзом опоравку, сигурно је, ући ће у анале државе Србије. Била је то једна од ретких иницијатива потекли из базе која, је за релативно кратко време, добила институционалну подршку како на националном тако и на међународном нивоу. Подестимо се, непосредно уочи годишњице овог датума, да је тада, после вишемесечног интензивног рада и верификације на свакој од 25 локалних Скупштина као најважнијих органа локалне самоуправе, усвојен акт који у својих 13 чланова трасира нови, а ми додајемо и једино могући, правац деловања у борби против елементарних непогода. Сарадња између општина и градова у сливовима се успоставља на начелима партнерства, консензуса, транспарентности, одговорности, заједничког планирања и усклађивања активности, заједничког интереса и међусобног информисања и аутономности свих страна. Сигурно се питате шта је па ту посебно у односу на многе сличне, акте, општих квалификација и опште постављених циљева који су, махом, остајали „мртво слово на папиру“? После вишемесечног непосредног увида у активности које су предузете по потписивању овог документа, у општинама и градовима из слива Западне Мораве, чини нам се да смо, барем делимично, стекли право да дамо и своју верзију шта је то, у случају ових докумената, и њихове примене посебно. Без сумње су то три ствари, три чиниоца. На првом месту су то болна искуства из катастрофалних поплава из маја 2014 године када су управо ове локалне самоуправе и претрпеле највећу штету у Србији. А њене катастрофичне размере су биле заиста јединствене: Тада су, присетимо се, у поплавама чије размере нису забележене у последњих 120 година, били угрожени животи, здравље и имовина више од 1,6 милиона људи (22 процента укупног становништва) у 38 општина у централној и западној Србији. О размерама те катастрофе најбоље говоре податци да је, тада, према резултатима извршене процене, укупна штета од поплава изнела 1,7 милијарди евра или више од 4 процента БДП. Овде, код овог првог чиниоца, болних искустава, свакако треба истаћи иницијатора читаве акције а то је град Краљево, тачније део његове јавне управе који се, до прошле године звао Одељење за послове одбране и ванредне ситуације и инжењерско-геолошке и сеизмичке послове који је формиран, непосредно после земљотрес када се схватило да велику акцију санације оштећених објеката и активности Штаба за ванредне ситуације није могуће успешно реализовати без координације из једног органа градске управе.

„Наследник“ тог органа и инцијатор настанка идеје умрежавања локалних самоуправа и њихових ресурса у речне сликове је Одељење за послове цивилне заштите града Краљева. Други чинилац су без сумње људи и то пре свих они запослени у јавним управама општина и градова који су непосредно поступали у отклањању последица ванредних догађаја а пре свих катастрофалних мајских поплава 2014 па и оних из 2016 године. Њих је спојила и у нужност међусобног удруживања уверила болна спознаја да смо у , како се то еуфемистички каже , времену транзиције , остали и без система оспособљеног за поступање у ванредним ситуацијама како на локалном тако и на националном нивоу. Додатно везивно ткиво тих људи била је и њихова позиција унутар система јавних управа на локалном нивоу јер су ти послови од средине деведесетих година , а посебно од 2000-те , бил више него маргинализовани и у сваком смислу подцењивањи. Жалосно али истинито , многи од њих са вишедеценијским искуством на пословима деловања у ванредним ситауцијама били су стигматизовани са негативним ,махом идеолошким, предзнакома као неки беспотребан рецидив прошлости унутар јавних управа.

Трећи, и по нама пресудан, чинилац јесте снажна подршка иницијативи умрежавања локалних самоуправа у речне сливове као њихов нови модел интересног организовања, од стране Сталне конференције градова и општина као асоцијације локалних самоуправа, новоформиране Канцеларије за јавна улагања Владе Републике Србије и међународних организација које делују на подручју Србије попут Европске уније, Уједињених нација, ФАО-а, УНДП и Светске банке. Но, после прве године искуства ушло се у једну, по нама, фазу неизвесности коју индукује пословична индолентност и опуштање код већине, такозваних доносиоца одлука на локалном нивоу посебно ако није, као што Хвала Богу није, било елементарних непогода са већим последицама. После почетног ентузијазма док су болна искуства из катастрофа 2014 и 2016 била још свежа а радови на санацији последица у току, ушло се у циклус изборних активности, на локалном и националном нивоу где се приоритети политичких акција на локалну бивали редефинисани. О томе, најбоље, а ми додајемо и најболније, сведоче буџетска издвајања у већини локалних самоуправа за превентивне активности и реорганизовање делова јавних управа који би требали да се баве пословима превенције у борби против елементарних непогода. Зато, за крај овог текста, уоћи годишњице од потписивања Протокола у Краљеву подесћамо да је лоше било који посао оставити недовршен а у овом случају и врло, врло опасно. Но, места за оптимизам има и његово упориште јесу опет људи, актери који су изнели и издржали прву годину стварања функционалне мреже општина и градова отпорних на дејство елементарних непогода. И подршка коју они несмањеним интезитетом добијају од Сталне конференције градова и општина, Канцеларије за јавна улагања Владе Републике Србије и међународних организација које делују на подручју Србије попут Европске уније, Уједињених нација, ФАО-а, УНДП и Светске банке. Баш зато желимо да јавности, у неколико наредних текстова, представимо појединце и институције најзначајније за реализацију једног пионирског посла у Србији.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

КВ *НОВОСТИ*
Online